

EMANUIL UNGURIANU
1 IANUARIE 1846 — 25 MARTIE 1929

† EMANUIL UNGURIANU

Na'ş fi crezut că abea la câteva luni decând dedicasem primul fascicol — pe 1928 — al „Analelor Banatului“ marelui Român Emanuil Ungurianu, azi, în numărul următor, să-i reproduc iarăş fotografia, de data aceasta încadrată 'n doliu . . . Ne-am obişnuit cu sufletul lui tinăr printre noi, iar optimismul şi siguranţa cu care conducea deodată atâtea chestiuni mari româneşti, nu ne lăsa să bănuim măcar, că-i era atât de apropiat sfârşitul...

Mângâind, mişcat, volumul dedicat lui, îmi zise: „Trebuia să fii mai modest, căci deacum va trebui să-l scoţi la fel de cuprinzător, ori bani de unde vei avea? . . . In tot cazul, îmi pare rău că nu-l pot ceti îndată, căci mi s'a slăbit vederea . . . Dar până 'ncolo în vară tot am să-l isprăvesc . . .“

In măsurarea timpului nu era grăbit căci totul era împărţit cronometric şi prevăzător, ca oricând ar lipsi, acţiunile sale să nu sufere ci să se poată continua îndată. Indărătul lui n'a rămas nimic neîmplinit, căci el proiecta numai pentru viitor, ţinând strict seamă de împrejurările zilei actuale. El nu s'a avântat în aventuri, ci chibzuind bine planul ce voia să-l îndeplinească, a lucrat pentru el cu perseverenţă, încredere şi optimism.

Scopul suprem şi unic al vieţii lui a fost: ridicarea sub toate raporturile a elementului românesc din Banat şi Ardeal. Fără ca să folosim un termen literar exagerat, putem zice că Emanuil Ungurianu şi-a închinat viaţa exclusiv Neamului său. Iar austeritatea strictă ce şi-a impus ca normă a vieţii l-a împiedicat, poate, să-şi creeze o familie. A trăit singur, compenzându-se pentru această lipsă, cu dragostea ce a avut-o din partea sutelor de ajutozaşi ce au beneficiat din mărinimia lui.

De 60 de ani încoaci nu s'a făcut nimic mai de seamă în Banat pe teren românesc, fără ca Emanuil Ungurianu să nu aibă inițiativa, fără ca mintea lui ageră și clar văzătoare să nu cârmuiască sigur la țintă. Toate problemele școlare, bisericești, politice, economice, industriale, sociale românești, etc. au trecut prin resorturile minții lui luminate și pentru toate Emanuil Ungurianu a găsit soluții practice și sigure. Niciodată n'a șovăit; intransigent, a știut să-și taie un drum bine fixat pe care l-a străbătut cu sufletul senin

* * *

Existența Muzeului Bănățean ca instituție românească susținută de orașul Timișoara, se poate mulțumi lui Emanuil Ungurianu. Iar reorganizarea pe baze românești a „Soc. de Istorie și Arheologie și a Soc. de Științe Naturale” din Timișoara, asistente ale Primăriei Municipiului în susținerea și promovarea Muzeului, se leagă tot de numele său. Ca președinte de onoare al acestor societăți, a luat partea cea mai activă în toate lucrările, a stăruiet cu sfaturi și îndrumări pentru perfecționarea lor, pentru o activitate cât mai rodnică a lor.

* * *

Cu Emanuil Ungurianu a dispărut una din figurile cele mai reprezentative ale generației Memorandului, închi-zându-se cu el seria acelor pioneri ce prin contribuții lor multilaterale au pregătit Unirea. De fapt Emanuil Ungurianu — cu toate că a fost senator în primul Senat al României întregite — n'a mai luat parte în primul front la lucrările de reconstruire românească a noastră ci — poate stingherit de prea multul zgomot al personalităților ivite pe neașteptate pe arena publică — s'a mulțumit să conducă trebile obștești din modestu-i birou de inspector cultural al orașului Timișoara.

* * *

Pe mormântu-i proaspăt a depus recunoștința și admirația sa un Neam întreg; l-a plâns indeosebi Banatul, care a pierdut în el pe cel mai mare fiu al său.

I. M.